Kúpiť diaľničnú známku alebo nie?
strana 3

Historické zaujímavosti
Hiadeľ – ukrytý klenot dávnej kultúry
strana 5

TROJKRÁĽOVÝ NOHEJBALOVÝ TURNAJ
strana 7

január 2015 • • • www.bbinfo.sk

PANSKÝM DIELOM

Číslo 1

Informačno - inzertné regionálne novinky

Inovujeme, teda žijeme

Ako som písal a ďakoval v decembrovom vydaní všetkým vám, ktorí ste sa akýmkoľvek spôsobom pričinili o chod novín POD PANSKÝM DIELOM, opäť musím urobiť to isté a všetkým musím poďakovať zas, pretože bez vás by sme „neinovovali“ a teda ani „nežili“, žiadne novinky by neexistovali a tento úvodník by vlastne nebolo pre koho písať. Teraz sa však osobitne musím poďakovať bývalému vydavateľovi Jardovi Dubšíkovi, ktorý dokázal náš nápad informačno - inzertných novín podporiť natoľko, že prežili do dnešných dní a verím, že budú žiť a prinášať vám informácie naďalej. Pozmenili sme názov novín, pretože už nebol pravdivý, už sme nevychádzali len pre obce mikroregiónu Pod Panským dielom, pozmenili sme vzhľad, aby sme vyzerali nadčasovejšie a hlavne novinovejšie a aby sme mohli ísť aj ďalej do ďalších obcí regiónu. Páni síce nikdy nerozdávali rovným dielom, mali pre ľudí vlastný „panský diel“ a možno tieto naše novinky sú jedným takým PANSKÝM DIELOM z hromady ďalších, či už regionálnych alebo celoplošných periodík a chceme spoločne veriť, že sa vám budú noviny páčiť natoľko, aby náš „panský diel“ rástol a informoval vás tak dobre, že oň budete aj naďalej prejavovať taký záujem ako doteraz. Povedané jednoduchšie, naša snaha urobiť niečo pre banskobystrický región nevychádza navnivoč a to bude aj naďalej naša priorita, prinášať vám informácie, ktoré inde dostanete buď len okrajovo alebo vôbec. A stále budeme podporovať podnikateľov, remeselníkov a živnostníkov regiónu, pretože títo ľudia nám dávajú prácu a živobytie a čím ich je viac a darí sa im, tým je viac aj práce a tým sa máme lepšie my všetci. Chceme tiež podporovať obce a ponúkame im aj touto cestou priestor na informovanie svojich obyvateľov o dôležitých veciach, ktoré sa v obciach udejú a ľudia by o nich mali vedieť. Stále sme tu, stále vychádzame a ešte raz ďakujeme všetkým vám za podporu. Slovesko je najkrajšia krajina na svete, tak si ju spoločne vážme.

albbert

Odporúčajú reťaze a veľkú ostražitosť

PODKONICE – Vodiči, ktorí využívajú cestu do Priechodu z Podkoníc, by mali byť na pozore. Jej zjazdnosť sa mení veľmi rýchlo v súlade s vývojom počasia a často ju bez problémov prejdú iba so snehovými reťazami.

Ako uviedol starosta Podkoníc Michal Vráb, obec túto cestu „plúži“ po koniec chotára, t.j. po miesto domácimi nazývané „mlyn”: „Za dva dni nám tam ostalo v priekope pod Beniačom stáť niekoľko automobilov.“

Cesta je vykĺzaná

Podľa jeho slov, vodičov sa snažia na stav ciest v okolí obce upozorňovať aj na novozriadených stránkach obce na sociálnych sieťach ako je Facebook a Twitter. Dodal, že obec na vlastné náklady nebude ťahať uviaznutých občanov, ktorí budú toto odporúčanie obce ignorovať. Na cestu do priľahlých dedín ako je Priechod a Selce odporúča radšej použiť cestu udržiavanú – cez Slovenskú Ľupču. „Keď padá sneh, naši ľudia sa snažia robiť, čo sa dá a pracujú už od 3,00 hod. ráno, aby mohli obyvatelia bez problémov fungovať cestou do práce. Do 7,00 hod. väčšinou stihnú celú dedinu, Pleše a aj Priechodskú cestu,“ hovorí starosta. Pozor si však podľa neho treba dávať v takomto počasí aj na štátnej ceste smerom na Slovenskú Ľupču, ktorú síce zvyknú okolo 06,00 hodiny cestári prepluhovať, no zvykom je, že ak stále sneží, neposýpa sa. Stalo sa preto pravidlom, že táto cesta je dosť „vykĺzaná“ rannou špičkou.

(ela)
Foto (mv)

Dedili ste, kolaudovali, kúpili, či čosi predali?

SLOVENSKO - Nezabudnite, blíži sa koniec januára a s ním aj posledný termín, kedy treba podať príslušnej obci daňové priznanie k dani z nehnuteľnosti. Ak ste ju vlani kúpili, prípadne ste nejakú skolaudovali alebo zdedili, musíte ju aj priznať. Do rovnakého termínu sa podáva aj žiadosť o zníženie alebo oslobodenie od dane.

Samozrejme v tejto súvislosti sú tu aj určité zmeny, ktoré priniesla novela zákona o miestnych daniach (č. 268/2014 Z. z). Svoju účinnosť nadobudla v októbri, no reálne začala platiť od januára tohto roku. Zmenou je napríklad aj spoločné tlačivo, ktoré vypĺňajú tak fyzické ako aj právnické osoby. A zmenili sa aj podmienky zdaňovania nehnuteľností, pričom niektoré obce si ich už stihli do všeobecne záväzných nariadení zapracovať. Tlačivo je určené pre viac druhov daní. Daňovník vyplní len úvod a konkrétny oddiel. Daň nevypočítava. Urobí to obec.

Platenie po novom

Daň sa vyberá z pozemkov, aj tých zastavaných, stavieb, napríklad aj skleníkov,

(pokračovanie na 2 strane)

ISSN 1339-7249

Info Servis...

Vyliate litre piva a do tla zhorené auto

SLOVENSKÁ ĽUPČA / ĽUBIETOVÁ **– Na jednej strane zrejme nepozornosť, a určite alkohol, na strane druhej počasie, možno stav vozovky a navyše aj nefunkčný hasiaci prístroj. To sú faktory, ktoré sa podpísali pod dve nedávne, naozaj nepríjemné, nehody.**

Našťastie sa obe havárie skončili najmä nepríjemným šokom a malými odreninami. Prvá z nehôd sa stala neďaleko Slovenskej Ľupče v smere na Brezno, kde sa tesne pred sviatkami prevrátil kamión prevážajúci pivo. Policajti namerali 43 ročnému vodičovi zo Zvolena 0,34 mg alkoholu v krvi, čo je 0,71 promile. Škodu na tovare a samozrejme aj na vozidle odhadli až na 6000 eur.

Zhorelo do tla

Poriadny šok však o pár dní neskôr zažila neďaleko Ľubietovej zdravotná sestra, ktorej hrozilo, že uhorí vo vlastnom aute. Požiar vypukol krátko potom, ako dostala šmyk, stratila kontrolu nad vozidlom a narazila pod svahom do stromu. Vystrašená 50-ročná žena, ktorá sa vracala z omše, ledva stihla zobrať pár osobných vecí, vyliezť z vraku von a za pomoci ostatných vodičov vyliezť strmým zrázom. Aj napriek zúfalým pokusom hasiť, jej auto zhorelo do tla. Ako sa vodička neskôr vyjadrila, zradil ju vlastný hasiaci prístroj. S požiarom si poradili až privolaní hasiči. **(ela)**

Fotografie novinám PANSKÝM DIELOM poskytla HAVARIA TRANS - odťahová služba Banská Bystrica, NON STOP na **tel. č. 0948 349 995.**

Dedili ste, kolaudovali, kúpili, či čosi predali?

(dokončenie z 1 strany)

chát či samostatne stojacich garáží, bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Novela zákona o miestnych daniach majiteľom niektorých stavieb vyrubila novú daň – po novom sa platí aj z pozemku predajných stánkov a trafostaníc. Predmetom dane zo stavieb sú aj stavby, ktoré majú jedno alebo viac nadzemných alebo podzemných podlaží a sú spojené so zemou pevným základom alebo sú ukotvené pilótami. Novinkou je aj to, že sa spresnilo vymedzenie niektorých druhov stavieb pri chatách a pri stavbách garáží. Garáže sa rozčlenili na samostatne stojace, hromadné garáže a hromadné garáže umiestnené pod zemou.

Pokuta za zábudlivosť

Sadzby dane z nehnuteľností určuje samospráva vo všeobecne záväzných nariadeniach. Malo by byť samozrejmosťou, že ich môžete nájsť na webových stránkach obcí. A je tu ešte čosi veľmi dôležité. Ak na svoju povinnosť pozabudnete a podáte daňové priznanie po 31. januári, môžete dostať od obce pokutu od 5 do 3 000 eur, najviac do výšky vyrubenej dane.

Erika Lamperová

Čo treba priložiť k tlačivu?

- Pri predaji nehnuteľnosti treba predložiť rozhodnutie vydané katastrom, ktorým sa povoľuje vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnosti.
- Pri kúpe nehnuteľnosti daňovník predloží rozhodnutie katastra, ktorým sa povoľuje vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnosti.
- V prípade vlastníctva stavby skutočnú výmeru zastavanej plochy.
- Pri zdedenej nehnuteľnosti treba právoplatné osvedčenie o dedičstve alebo rozhodnutie o dedičstve. Na osvedčení alebo rozhodnutí o dedičstve musí byť vyznačený dátum právoplatnosti, nakoľko pri nadobudnutí nehnuteľností dedením v priebehu roka daňová povinnosť dedičovi vzniká prvým dňom mesiaca nasledujúceho po dni, v ktorom sa dedič stal vlastníkom nehnuteľnosti na základe právoplatného osvedčenia o dedičstve alebo rozhodnutia o dedičstve.
- Ak získate nehnuteľnosť darovaním, musíte predložiť rozhodnutie katastra, ktorým povoľuje vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnosti.
- Pri stavebnom pozemku sa predloží právoplatné stavebné povolenie.
- Pri kolaudácii stavby treba právoplatné kolaudačné rozhodnutie, geometrický plán - prípadne skutočnú výmeru zastavanej plochy stavby.
- Odstránenú stavbu treba doložiť právoplatným búracím povolením.
- Pri zmene užívania stavby sa predloží doklad o zmene užívania stavby.
- Ak sa zmení charakter pozemku, daňovník musí predložiť výpis z listu vlastníctva.
- Pri dražbe je potrebné osvedčenie o priebehu dražby.

Agentúrna kancelária
v Slovenskej Ľupči v zdravotnom stredisku
ponúka nasledovné produkty:

• Životné poistenie • Úrazové poistenie • Poistenie nehnuteľnosti a domácnosti
• Poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú zamestnávateľovi a tretej osobe
• Poistenie motorových vozidiel • Krátkodobé a celoročné cestovné poistenie
• Poistenie podnikateľov a priemyslu

Adresa:
1. mája 2, Slovenská Ľupča
(Zdravotné stredisko)
Kontaktná osoba:
Klaudia Roháčová, tel.: 0907 866 477
Lenka Tončíková, tel.: 0905 982 734

Otváracie hodiny:
pondelok: 13:00 – 17:00
utorok: 13:00 – 17:00
streda: 10:00 – 12:00, 13:00 – 17:00
štvrtok: zatvorené
piatok: 10:00 – 12:00, 13:00 – 16:00

Pre čitateľov novín PANSKÝM DIELOM ponúkame zľavu:

Kupón Zľava na povinné zmluvné poistenie auta až do výšky 25 %

Kupón Zľava na poistenie nehnuteľnosti a domácnosti až do výšky 20 %

Allianz Slovenská poisťovňa

S NAMI JE VŽDY DOHODA

• v našej predajni značkové autodiely a doplnky

• autoservis
• diagnostika
• pneuservis
• autosklo

PRAJEME VÁM V NOVOM ROKU 2015 VEĽA SPOKOJNÝCH KILOMETROV

SNOPKO s.r.o.

SNOPKO, s.r.o. , Nám. SNP 50, 976 13 Slovenská Ľupča
Mobil: 0918 418 304 • Telefón: 048/418 73 76
Facebook: www.facebook.com/snopkoservisonline

Kúpiť diaľničnú známku alebo nie?

SLOVENSKO – V posledných dňoch sa nejednému vodičovi, ktorého čaká jazda na spoplatnenej ceste vynára otázka týkajúca sa nákupu diaľničnej známky na rok 2015. Kúpiť ju alebo zatiaľ známku vlastne netreba? Dôvodom všeobecných pochybností je akýsi ,,úradnícky nedomyslenec", ktorý ako nový zákon prišiel do platnosti 1. januára 2015.

Od tohto termínu mal byť totiž do prevádzky zároveň spustený systém elektronických diaľničných známok. Práve v súvislosti s tým musel byť prijatý aj spomínaný príslušný zákon. Ako však býva u nás zvykom, pravá ruka nevie, čo robí ľavá, a tak vláda síce nový zákon prijala, ale diaľničiari nestihli systém spustiť včas. Elektronické diaľničné známky v prevádzke nie sú, avšak zákon áno. Nikto netuší, dokedy bude tento stav trvať.

Nemá kto kontrolovať?

Zákon má však ďalšie špecifiká, ktoré vodičom chtiac-nechtiac pochybnosti v postupe navodzujú. Diaľničné známky totiž podľa nového zákona môžu kontrolovať výhradne zamestnanci správcu, teda Národnej diaľničnej spoločnosti, alebo osoby NDS-kou poverené. Taká osoba musí mať aj špeciálny preukaz vydaný ministerstvom dopravy. Policajti však nepatria ani do jednej z týchto skupín. A tak sa naozaj na prvý pohľad možno zdá, že sa s kúpou diaľničnej známky vôbec nemusíte ponáhľať. Nie žeby neboli, ale... je tu tento reálny dôvod, ktorý považuje súdna verejnosť za prinajmenšom smiešny. Všetko totiž nasvedčuje tomu, že diaľničnú známku vám naozaj „po novom" asi nemá kto skontrolovať.

Aká je teda realita?

Novinám PANSKÝM DIELOM odpovedá na otázky Michal Fúrik, hovorca Národnej diaľničnej spoločnosti:

Napriek zákonnej novoročnej zmene pre vodičov v spôsobe elektronického nákupu diaľničných známok, nič sa dosiaľ neudialo a tender na firmu, ktorá túto službu raz poskytne nie je dodnes zrealizovaný. Prečo ste to nestihli a kedy predpokladáte, že bude firma vybratá a služba reálne spustená v praxi?

Verejné obstarávanie na uvedený predmet zákazky NDS zrušila na základe rozhodnutia Úradu pre verejné obstarávanie vydaného v rámci konania o námietkach. Národná diaľničná spoločnosť vyhlási v najbližšom období nové verejné obstarávanie na dodávateľa elektronických diaľničných známok. Termín spustenia celého systému závisí od procesu verejného obstarávania.

NDS odporúča motoristom, aby si vo vlastnom záujme včas zakúpili diaľničnú nálepku na rok 2015 na niektorom zo zmluvných predajných miest alebo prostredníctvom internetu. Zoznam predajných miest, ceny diaľničných nálepiek a ďalšie informácie nájdete na www.dialnicnenalepky.sk.

Ešte pre spresnenie - diaľničné známky podľa nového zákona, môžu kontrolovať výhradne zamestnanci správcu, teda Národnej diaľničnej spoločnosti, alebo osoby ňou poverené, pričom sa táto osoba musí preukázať osobitným preukazom vydaným ministerstvom dopravy. Máte na to kapacity?

Hovorí sa totiž, že s kúpou diaľničnej známky sa vraj vodiči nemusia ponáhľať, lebo ju zatiaľ netreba, nakoľko ich vlastne po novom nemá kto skontrolovať. Dokonca aj viceprezident policajného zboru nedávno potvrdil, že podľa platnej legislatívy naozaj policajti samostatne nebudú kontrolovať úhradu týchto diaľničných známok...

Kontrola úhrady za využívanie úsekov spoplatnených diaľničnou známkou je vykonávaná pracovníkmi Národnej diaľničnej spoločnosti v súčinnosti s príslušníkmi PZ SR. Samotný proces kontroly aj naďalej prebieha v režime, ktorý vodiči poznajú už z minulosti v súlade s legislatívou. NDS sa stala správcom výberu úhrad za používanie spoplatnenej infraštruktúry v zmysle zákona a má nastavené procesy a kapacity na výkon efektívnej kontroly. Systém kontroly, ktorý motoristi poznajú aj z minulosti, bude teda pokračovať aj v roku 2015. Je to typ kontroly, ktorý bol v minulosti dominantný z pohľadu počtu skontrolovaných vozidiel

Ako majú vlastne postupovať vodiči, ktorí cestujú po spoplatnených cestách? Aké známky kúpiť v akej taxe a najmä kde?

Národná diaľničná spoločnosť má nastavené procesy a kapacity na výkon efektívnej kontroly.

Platí teda stále, že sa môže aj pokutovať. Kto ukladá pokutu a v akej výške?

Jazda bez diaľničnej nálepky je priestupkom. Pokutu ukladá polícia. Otázku, prosím, smerujte na PZ SR.

• • •

My len pre vašu informovanosť uvádzame, že určite treba počúvať Stela servis, či si priamo pred jazdou vytočiť číslo *75 a opýtať sa, či niekde neprebieha tzv. ,,lieviková" akcia. Totižto našťastie väčšinou kvôli spomaleniu premávky platí, že ich avizujú vopred. Pokiaľ vás predsa len prichytia pri jazde bez diaľničnej známky, naďalej platí, že vám môže byť uložená bloková pokuta až do výšky 200 eur a v správnom konaní až do výšky 500 eur.

Erika Lamperová

PANSKÝM DIELOM - informačno – inzertné regionálne novinky – číslo 1, ročník 2, január 2015
Vydavateľ: Marián Horváth - ALBBERTpremus, Nám. SNP 454/110, 976 13 Slovenská Ľupča, IČO: 37594389, e-mail redakcia@bbinfo.sk, URL http://www.bbinfo.sk, tel.: 0903 049 073 / Vychádza podľa naplnenia vydania, minimálne však raz mesačne / Tlač zabezpečuje vydavateľ v náklade cca 3000 ks / Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciame a stávajú sa archívom redakcie / Za obsahovú časť inzerátu zodpovedá inzerent / Neprešlo jazykovou úpravou / Nepredajné, voľne distribuované
Inzerciu a príspevky do informačno - inzertných regionálnych noviniek prijíma redakcia, ktorá má zhodnú adresu s vydavateľom
Redakcia spolupracuje s internetovým portálom ***www.bbonline.sk*** / Registračné číslo MK SR - EV 5004/14 / **ISSN 1339-7249**

REDAKCIA (príspevky a inzercia) – e-mail: redakcia@bbinfo.sk, tel.: 0903 049 073

Keď deti pripomínajú dospelým tradície

SLOVENSKÁ ĽUPČA - Zvyky, tradície a pohľad očami predkov na koncoročné sviatky v posledných rokoch plných neustále silnejúcej komerčnosti, stráca svoj zmysel. O to krajšie je, ak si spomienku na svoje korene i pravú podstatu Vianoc uchovávajú i šíria tí najmenší. Potvrdili to členovia detského folklórneho súboru Dratvárik zo Slovenskej Ľupče.

Pravda o narodení malého Ježiška v ich podaní dojímala publikum v domácich kostoloch ale aj v svätostánkoch okolitých obcí Medzibrod a Hiadeľ. Prinášame vám dodatočné slová uznania z úst tých najkompetentnejších - divákov aj organizátorov.

Rímsko-katolícka farnosť v Slovenskej Ľupči

„V predvianočnom zhone sme radi uvítali možnosť zabudnúť na reklamy i nákupné horúčky a privítať blížiace sa vytúžené sviatky v tichosti nášho chrámu. Príchod Spasiteľa na tento svet nám sem prišli v duchu tradícií „zvestovať“ členovia DFS Dratvárik. Veľký potlesk si ako zvyčajne vyslúžili tí najmenší. Veď hoci neraz museli pred mikrofónom stáť na špičkách, s ohromným nasadením recitovali svoje známe či menej známe veršovačky a básničky. Vložili do toho kus svojho srdiečka a to je to najkrajšie. Starší členovia súboru prišli ako koledníci s betlehemom a obetovali novonarodenému Dieťatku svoje dary. V programe zaznelo veľa krásnych piesní v podaní sólistov alebo všetkých členov súboru, sprevádzaných vlastnou ľudovou hudbou. Keď zaznela tá posledná, bolo nám zrazu ľúto... Chceme sa aj takouto formou ešte raz srdečne poďakovať všetkým súboristom a ich vedúcim za milé vystúpenie, ako aj za posolstvo o Vianociach, ktoré nám svojím programom odovzdali – posolstvo o láske, pokoji a radosti.“

S úctou vďační farníci

Cirkevný zbor ECAV Slovenská Ľupča

„Vianočný čas je časom so zvláštnou atmosférou. Ticho dlhých večerov, svetlá svetielkujúce na stromčekoch, reliéfoch domov, či v oknách, hudba s ľúbivými melódiami – to všetko povznáša ducha nad bežnú realitu. Vytrhuje zo všednosti a ponúka nadštandardné zážitky, skúsenosti. Človeku sa žiada zotrvávať v tomto výnimočnosťou naplnenom svete. Sám si ho rád dotvára stretnutiam i aktivitami, ktoré mu dovolia cestovať v čase. Niečo z tohto čara sme mohli prežiť v evanjelickom kostole v Slovenskej Ľupči pri vystúpení detského folklórneho súboru Dratvárik pod vedením Juraja Dávida, Emílie Debnárikovej a Zuzany Michalcovej. Prostredníctvom detských hláskov rozniesli sa priestormi chrámu Božieho vianočné koledy ohlasujúce najúžasnejšie posolstvo pre svet: Boh v narodenom dieťatku menom Ježiš, vstúpil do tohto sveta. Človeku sa priblížila spása. Svet a človek v ňom už neskončí v tme hriechu, ale dostáva sa mu svetlo spasenia. V tomto svetle môže žiť tu v časnosti a raz prijať blahoslavenú večnosť – miesto radostného prebývania v blízkosti veľkého Boha. Ďakujeme detskému folklórnemu súboru Dratvárik za krásny príspevok, ktorým sa očakávanie narodenia Božieho Syna stalo ešte živším a radostnejším.“

Cirkevný zbor ECAV

Chrám sv. Františka Assiského v Hiadli a chrám sv. Jána Nepomuckého v Medzibrode

„Všade hovoríme, že Vianoce sú sviatkami pokoja a radosti. Predsa len častokrát zabúdame, že podstatou Vianoc je príchod Božieho Syna - Spasiteľa. Boh vstúpil do času, aby mohol človek vstúpiť do večnosti k Bohu. Medzi ľudí prišiel ako malé skromné jednoduché dieťa, ktoré prinieslo svetlo do života celého ľudského pokolenia. Toto je podstata Vianoc a túto podstatu Vianoc si kresťania po celom svete práve vo Vianočnom období pripomínajú a ďakujú Bohu za jeho lásku.

Aj tieto, v tomto Vianočnom období tak ako aj minulé dva roky, Rímskokatolícka Cirkev v spolupráci s Obecnými úradmi Medzibrod a Hiadeľ sa rozhodla umocniť slávenie Božieho narodenia. Preto usporiadala v chráme sv. Františka Assiského v Hiadli a vo farskom chráme sv. Jána Nepomuckého v spolupráci Vianočný koncert, na ktorom vystúpil detský folklórny súbor Dratvárik. V Medzibrode sa k detskému folklórnemu súboru pripojila aj tunajšia mužská spevácka skupina Borovô pod vedením Ladislava Haviara. Vianočným pásmom „Radujme sa valasi“ nám Dratvárik nádherným spôsobom pripomenul naše ľudové tradície, ktoré sa viažu ku kresťanským vianočným sviatkom, a ktoré si naši predkovia podávali z generácie na generáciu. Ich vystúpenie a vystúpenie speváckej skupiny Borovô, nielenže umocnilo slávenie vianočných sviatkov, ale aj spôsobilo, že mnohí, hlavne tí starší, sa vrátili do svojich detských čias a spomínali na svoje detstvo, v ktorom podobným spôsobom prežívali slávenie vianočných sviatkov. Myslím, že mnohé oči ľudí v chráme boli rozžiarené, ale nezostali ani suché.

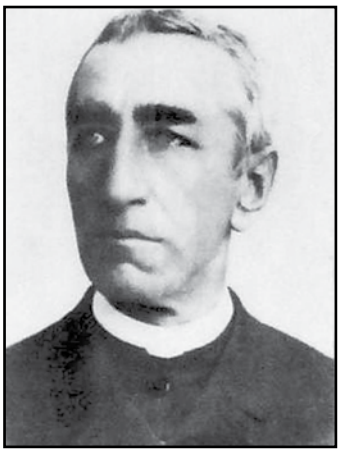
Touto cestou by som chcel poďakovať v mene celej farnosti Medzibrod aj obecných úradov Medzibrod a Hiadeľ účinkujúcim za ich obetu, za nádherné vianočné pásmo i za to, že dokázali priniesť sami obetu - vyjsť z tepla domov medzi ľudí a svojimi piesňami a vinšmi nám priniesli radostnú zvesť o narodení Spasiteľa sveta Ježiš Krista. Nech nielen potlesk veľmi hojného počtu poslucháčov im je odmenou v jednotlivých chrámoch, a môžem povedať, že v Medzibrode to bol čo do účasti ľudí úplne plný chrám, ale hlavne nech im sám Pán dá milosť, aby i naďalej prinášali radosť ľuďom svojou umeleckou činnosťou, ktorou tak nádherným spôsobom vedia podávať ľudové zvyky, ktoré sa viažu ku rôznym kresťanským sviatkom. Ešte raz, ďakujeme.“

Martin Uhrík,
farský administrátor z Medzibrodu

Jano Chotárik
foto: archív autora

Hiadeľ – ukrytý klenot dávnej kultúry

Bolo to už veľmi dávno, čo hlboko v horách, v doline, ktorou cez sedlo medzi Kozím chrbtom a Prašivou viedla stará cesta spájajúca Horehronie s Liptovom, vznikla banícka osada s nevšedným názvom Hiadeľ. Dnes už nikto nevie povedať, odkiaľ sa sem prisťahovali prví obyvatelia, no jedno je isté, že osada, neskôr rozrastená v dedinku, sa stala jedinečnou svojou kultúrou a v neskorších dobách celkom "pobláznila" popredných slovenských národopiscov.

Tento maličký fliačik zeme na mape Horného Uhorska totiž ako keby bol obohnaný neviditeľným múrom, chrániacim tradície, zvyky a reč tamojšieho obyvateľstva pred vplyvmi neustále sa meniaceho okolitého veľkého sveta. Nuž, a tak sa stalo, že vďaka neviditeľnému múru zostala hiadeľská nemenná kultúra celé stáročia ukrytá pred zrakom cudzích ľudí a až koncom 19. storočia objavil tento klenot nízkotatranských hôr selčiansky rímskokatolícky farár František Šujanský a po ňom aj iní národní dejatelia.

Nárečie pre ďalšie pokolenia

František Šujanský nehlásal len Božie slovo, ale bol aj jazykovedcom a etnografom, prosto, zanieteným národným pracovníkom, ktorý sa rozhodol, že pre ďalšie pokolenia spracuje jedinečné a neopakovateľné hiadeľské nárečie. Keď však navštívil Hiadeľ prvýkrát, neočarila ho len tamojšia reč, ale aj samotná dedinka a jej prostý ľud. No videné a počuté si selčiansky farár nenechal len pre seba, všetko uložil na papier, poslal do časopisu Slovenské pohľady a v roku 1897 bol jeho príspevok uverejnený. Keďže je to čítanie naozaj zaujímavé, pripomeňme si zážitky Františka Šujanského v dobovej slovenčine:

„V stolici Zvolenskej, s pravej strany Hrona, pod Holou Prašivou, stred rozsiahlych lesov jedľových stojí lazná (pohorská) osada Hjadel, čítajúca vyše 700 obyvateľov, ichž hlavnou prácou je rúbanie dreva v lesoch, náboženstva sú napospol rímskokatolíckeho, pridelení do fary moštenickej. Hjadlovci tvoria zvláštny typ ľudu, odchodný ponekiaľ od susied, líšiaci sa od nich náživou, nosivom i mluvou. Ustránení hlboko v horách a tak nevystavení toľme novellujúcim kultúrnym prúdom, zachovali viac svojského rázu a starodávnej prostoty mravov, posmeškovaní zato a zľahčovaní od súsedov, ale v tom pyšne ohŕdanom kultúrny historik objavil by nejednu vzácnosť.

Povahy sú veselej, ľahkomyseľní až do rozpustilosti, a opäť náruživí až do krvi. Bez pálenky sa neobídu, najmä „pri starosci", jako sami vravia – to sú svadby, krštenie, kary – a keď „úkol" zjednajú i keď ho dokonajú, vtedy si aj za tri dni robia dobrú vôlu pijúci a pritom si vyspevujúci a vyskacujúci – v chyži alebo i vonku, jako príde, ale v hore, keď „scínajú a kálajú", zdržujú sa pálenky celkom. Tam je ich každodenným pokrmom „ščiare" (fučka), ktorý si každý vo svojom hrnku varí, a nápojom čistá voda. Pri tom sú húžovití a robotníci neprekonaní, by jakých lesných obrov sa nezľaknú. Kde majú „šeč" (rúbaň), tam si postavia kolibu, jednu alebo viac, dľa počtu rubačov, ktoré „úbami" (lúbmi, olúpanou kôrou svrčín) zastrešia. Oblekom v lete krátučká košeľa a „gaty" z hrubého plátna, bez strihu, len sošívané „poly", v zime k tomu vrchný z hune oblek, krpce v lete i v zime, široký remenný opasok, okrúhla čiapka lebo klobúk, v novšom čase už i „kravadlo" (kravatte) do parády. Ženy sa tiež ešte kus po starosvetsky nosia, v plátenkách v lete, v hunenkách v zime, „dve pove" (zástere dual) slúžia košeľou nesošívanou, ale už len kde – tu u starých."

Grogolica - strašidelný hôrny tvor

Hoci František Šujanský hovorí o hiadeľských chlapoch, že sa žiadnych lesných obrov nezľaknú, skutočnosť bola predsa len trošičku iná. Keď totiž niekto vyslovil jedno zvláštne meno, od samého strachu tak chlapom, ako aj ženám či deťom naskočila husia koža. Tým menom a postrachom bola Grgolica, ohavná ženská hôrna bytosť, nebezpečná najmä pre osamote sa tárajúcich človiečikov. O príšere, ktorá vo svete páru nemala, selčianskemu farárovi porozprával istý Fero Sedliak, znalý v písaní i čítaní, čo v Hiadli bolo len výnimočné. V hiadeľskom nárečí si teda prečítajme, ako Grgolica vyzerala a čo všetko dokázala neopatrným ľuďom vyparatiť:

„V Zámrvuom, až hen za Žiarcom, sa mokrie uúke, takie strašivá. Ta tajšli dvaja bracia trávu si kosic. Kedz im už kosy tracivy rez – bovo už prišvo poúdnia – zvaliu sa jedon sem, druhý tam, na zem, kosu kovac. Kedz si jedon nakovau kosu, sa mu zadriemavo. Naraz ho zobudzí: zahučavo v hore, ako by sa všetka na zem zvalic išva. Odvoží kosu a obráci sa ta, čuo by to mohuo byc, a čaká pri cichosci, čuo to budze. Tak naraz prišiev blízo k nemu strach, chtorý počuv v hore, jako by sa hora chceva nan zvalic. Skočí na nohe a počne ucekac, ale nemohou, lebo jeho nohe bovy strachom sviazané ako recazou. V tom vidzí naraz z tej hory pchac sa jennu potvoru ženskú v hroznom a strašnom postave: nohe ako mosúre a čierne ako uhel, ruke ako vopaty, driek taký hrubý ako dobrý sud, plecia široké ako poscel a huava na nich ako mýtovnica. V huave oči ako taniere, vuasy bez rozdzievu rozstrapacenie visevy jej z huavy až po pás a prsníke mava čez plecia prevesenie ako kupy. To bova ona, tá Grgolica. Ako to vidzeu, začne kričac a na brata vovac, chtorý bou sa od neho oddzialiu. Ten hnedz pribehou, ale v tom kriku sa Grgolica odstúpiva a v hore sa straciva. Ak by nebou krik porobiu a brata nedovovau, bova by ho amen zadrhvua, lebo tá čuoveka zahubí tak, že kedz ho dopanne, dzgá mu tie cecke do úst, kým ho tak nezadávi s nima. Kedz viac ludzí spoú idzie, ona sa vám tody neukiaže, ale pojedzinok chránže sa každý pred nou!

Ondrej Oborčok, tiež Hjadlovec, tvrdzí, že je Grgolica vodná matka, chtorá že vychodzí tam z jennej stunnici, v doline Zámrvej. Buúdzi po horách ujkajúci. Ona sa hnedz ohuási, kedy počuje úkac a ujkac, ale samotný neopovažuj sa jej ohvášac, lebo hnedz sa za cebou puscí. Tam v Zámrvuom ani nik neobnocuje, tak je tam strašno byc. Vidzeli hu aj bez huavy. Aj jenna žena hu vidzeva, kedz šva ztadze z hrabania s dzeckom na chrbce. Len sa ozrevo dzecko, vidzevo tú Grgolicu, hnedz povedá: lala mamo, aký čačaný bobo! Žena sa ozre a vidzí za sebou potvoru, ako sa za nou čochre. Dava sa v úceky a Grgolica, kedz u nemohva dohonic, vráciva sa do hory, len to tak za nou cupotavo – capa-cupy, capa-cupy! Ženu od strachu zima vychyciva, aj doma ešče hu triasvo."

• • •

Dnes už síce nikto nevie, či po tomto rozprávaní František Šujanský navštevoval Hiadeľ naďalej osamote, no ja keď tam pôjdem, isto - iste aj kamaráta si so sebou zoberiem. Veď čo ak sa zlá Grgolica ešte aj dnes po Hiadeľskej doline potuluje a napchá mi do úst prsník, po akom sa mi, veruže, vôbec, ale naozaj vôbec necnie...

Darčeky pre gurmánov
Pre obyvateľov Slovenskej Ľupče ponúkame:
• zrejúci, plnotučný syr Ľupčan s jemne pikantnou chuťou a charakteristickou vôňou
• kvalitné značkové vína lahodných chutí, dokonalých vôní a výnimočných odrôd vhodné aj ako darček.
Kontakt: Mliečna Farma Braunvieh Jozef Hiadlovský
Ľupčianska 18, Slovenská Ľupča 976 13
Tel.: 048/ 41 969 75, Mobil: 0903 564 211, 0911 526 850
Web: www.syryhiadlovsky.sk

Ponúkame:
PRESTAVBU A REKONŠTRUKCIU BYTOV
• MAĽOVANIE, STIERKY,
• VODOINŠTALÁCIE
• ÚDRŽBA, BYTOVÉ JADRÁ, OBKLADY
• DLAŽBY, PODLAHY..
REKONŠTRUKCIU STARŠÍCH DOMOV
• ODSTRÁNENIE VLHKOSTI
• PODREZANIE MÚROV
• OPRAVY FASÁD, STRIECH, KOMÍNOV, PLOTOV,
• VODOINŠTALÁCIE A ICH NOVÉ VYBUDOVANIE
• DLAŽBY, PODLAHY...
Len osobný kontakt
0905 415 706
Milan Furman
FURO
DorianMaxim

Ing. Igor Hollý
Zabezpečíme Vám kompletný právny a ekonomický servis pri predaji, kúpe aj prenájme Vašich nehnuteľností
0905 241 860
www.re-max.sk/dream RE/MAX Dream
kupón slúži po predložení na bezplatnú konzultáciu

KADERNÍCKE SLUŽBY
KUPÓN 20% zľava na Keratínovú regeneračnú kúru
Ponúkam dámske a pánske kadernícke služby za výhodnú cenu.
Elena Sokolová
Nám. SNP 15, Slovenská Ľupča
0915 829 289

PANSKÝM DIELOM
Informačno - inzertné regionálne novinky
Hľadáme obchodného zástupcu na predaj inzertnej a reklamnej plochy v regiomálnych novinách PANSKÝM DIELOM.
Výhodné finančné ohodnotenie!
Kontaktujte nás mailom na: redakcia@bbinfo.sk

Tiež hľadáme dopisovateľov, ktorí by mali záujem prispievať do regionálnych novín PANSKÝM DIELOM. Podmienkou je prehľad diania vo vašej obci.
Kontaktujte nás mailom na: redakcia@bbinfo.sk alebo telefonicky: 0903 049 073

REVÍZIE, MONTÁŽ, OPRAVY
RESET
PLYNOVÝCH ZARIADENÍ
0905 544 572
reset.bb@jdnet.net
Revízie, montáž a opravy vyhradených plynových zariadení, regulačné stanice, plynové kotolne, riešenia pre bytové a rodinné domy, zmluvný (partnerský) servis

POTREBUJETE PENIAZE V HOTOVOSTI?
Vykupujeme autá za najvyššie výkupné ceny!
0903 536 033
www.mlcar.sk
MLcar

TROJKRÁĽOVÝ NOHEJBALOVÝ TURNAJ

PODKONICE - Stalo sa už dlhoročnou tradíciou, že začiatkom roku sa v našej telocvični usporadúva Trojkráľový nohejbalový turnaj. Tohto roku sa bojovalo v sobotu 3. januára 2015. Znovu sa ukázalo, že je prakticky nemožné predpovedať výsledky zápasov. Mužstvá sa čím ďalej tým viac vyrovnávajú a favoriti nemajú na ružiach ustlaté.

Sedem trojíc bolo rozdelených do dvoch skupín, víťazi skupín postupovali priamo do semifinále, druhý a tretí

zo skupín do štvrťfinále. Skupinu „A“ bez prehry ovládlo družstvo CASE IN v zložení Miro Barla, Braňo Slobodník a Peter Homola. Z druhého miesta postupovalo M&M&M, v ktorom sa predstavili Michal Valent, Marek Kukučka, Michal Kukučka a z tretieho RED BULL v zostave Ivan Barla, Michal Barla, Jaro Barla. Povestný Čierny Peter zostal v rukách Mládeže v obsadení Ondrej Očenáš, Andrej Lupták, Maťo Barla. V „B“ skupine vyhrali ŠNÚRKY (Ján Pavľák, Jaro Chaban, Robo Patráš), na druhom mieste OLD BOYS (Juraj Barla, Lacko Barla, Ivan Kostúr) a na treťom mieste skončila NÁPLASŤ, ktorú tvorila zostava Fero Kunzo, Jozef Michalík a Michal Pančík.

Vyraďovacia časť

Po bojoch v skupinách už išlo do tuhého, vo vyraďovacej časti prehra znamená koniec nádejí na víťazstvo. Vo štvrťfinále si najprv M&M&M poradili s Náplasťou a v druhom štvrťfinále Old Boys porazili Red Bull. V prvom semifinále si postup do finále zabezpečili M&M&M po výhre nad Šnúrkami, potom Old Boys pokračovali v spanilej jazde a prebili sa do finále cez CASE IN.

Finálové zápasy

V súboji o tretie miesto dominovalo mužstvo CASE IN nad Šnúrkami a potom prišlo na rad finálové stretnutie medzi Old Boys a M&M&M. V prvom sete začali lepšie Old Boys, pokračovali vo výborných výkonoch z predchádzajúcich zápasov, vypracovali si trojbodový náskok, ktorý si udržali do konca setu a zaslúžene viedli 1:0. V druhom sete zas naopak rýchlo odskočili M&M&M a vyrovnali na 1:1. Víťaza tak musel určiť rozhodujúci tretí set. Lepšie ho začali M&M&M a viedli 4:2, no Old Boys zakontrovali a strany sa menili za stavu 8:6 pre Old Boys. Za stavu 13:13 bolo jasné, že o víťazovi rozhodne ten povestný kúsok šťatia, ktorý sa nakoniec priklonil k M&M&M po výhre 18:16. M&M&M tak dosiahli štvrté víťazstvo po sebe, ale Old Boys napriek názvu svojho tímu ukázali, že rozhodne nepatria do starého železa.

Ing. Michal Kukučka

PODKONICKÝ Spravodaj

Stolnotenisový turnaj v Selciach

SELCE - Otvorený vianočný stolnotenisový turnaj pre všetkých amatérskych hráčov z mikroregiónu Pod Panským dielom, ktorý sa uskutočnil 13/12/2015 v Selciach priniesol nasledovné výsledky:

1. **miesto: Jozef Rusko st., Selce,**
2. **miesto: Milan Hlinka, Selce,**
3. **miesto: Jozef Mesik, Selce,**
4. **miesto: Adam Valaštan, Selce,**
5. **miesto: Jakub Rusko ml., Selce,**
6. **miesto: Ondrej Pavlovič, Selce,**
7. **miesto: Peter Patraš, Selce.**

Aj keď bol turnaj avizovaný v predstihu a organizátor sa snažil prilákať viac účastníkov zo širšieho okolia regiónu, keďže podobné miestne turnaje sa organizujú aj v obciach Nemce, Slovenskej Ľupči či Priechode, veľmi sa to nepodarilo. Organizátor však verí, že sa podarí nakontaktovať na organizátorov a účastníkov iných podobných turnajov a budúci ročník prinesie viac účastníkov aj z iných obcí a zaujímavý turnaj s tradíciou.

Vladimír Očenáš

Štefanský volejbalový turnaj

PODKONICE - Aj v roku 2014 sa na sviatok sv. Štefana odohral tradičný volejbalový turnaj. Za účasti štyroch družstiev sa odohralo systémom každý s každým šesť zápasov. Po poslednom zápase organizátori vyhlásili takýto konečný výsledok:

1. miesto Stred (K. Bobáková, J. Kaluderovičová, Marek a Michal Kukučkovci, Juraj Dávid), ktoré nenašlo premožiteľa ani v jednom zápase,
2. miesto obsadil tím z Hôrky (Lenka, Anka a Katka Kostúrové, I. Patráš, D. Valent) s bilanciou dve víťazstvá a jedna prehra,
3. miesto si tento rok vybojoval tím Novej Ulice, ktorý bol doplnený o dvoch hráčov z Hôrky (Erika a Vlado Osadskí, L. Plachý, Maka a Janko Vajdovci).

Ďakujeme všetkým zúčastneným hráčom a každému, kto prispel svojou trochou k jeho organizácii.

Lenka Kostúrová

PODKONICKÝ Spravodaj

JD net

...internet v Slovenskej Ľupči

možnosti pripojenia

0905 807 487
info@jdnet.net

kontaktujte nás pre bližšie informácie

www.jdnet.net

5G	výmena 2,4G na 5G	Senior internet	LAN pre bytovky
• rodinné domy, bytovky, samostatné pripojenia • od **99 €** + 4 mesiace ***ZADARMO*** • mesačne **11,62 €**	• vhodné pre všetkých so starším 2,4G pripojením • **od 66 €** + 3 mesiace ***ZADARMO***	• od veku nad 55 rokov pripojenie pre jedno PC (vhodné pre bytovky) • mesačne **5,90 €**	• bytovky, v ktorých je infraštruktúra • zriadenie **od 29 €** + 1 mesiac ***ZADARMO*** • mesačne **11,62 €**

MOŽNOSŤ KOPÍROVANIA DOKUMENTOV AŽ DO VEĽKOSTI A3 (297 x 420 mm)

LIMITOVANÁ PONUKA V LUXUSNEJ 5* HOTELOVEJ SIETI TITANIC OD

EKO TRAVEL

TITANIC BeachResort v stredisku LARA & TITANIC DeLuxe v stredisku BELEK

VÁŠ PROGRAM

1.DEŇ: Po prílete do Antalye Vás privíta slovenský sprievodca, ktorý Vám zabezpečí transfer do hotela a ubytuje Vás v luxusnom 5* hoteli TITANIC.
2.DEŇ: Na privítacom koktaily sa dozviete podrobné informácie o hoteli, okolitom prostredí a o programe počas nasledujúcich dní. Môžete využiť služby hotela a v popoludňajších hodinách podnikneme spoločne krátky výlet po okolí. Prenocovanie v TITANIC hoteli.
3.DEŇ: Dnes sa po raňajkách vyberiete na dvojdňový výlet k významným historickým miestam, ktoré patria k najkrajším na svete. Navštívime mesto, ktoré bolo zasvätené bohyni krásy Afrodite – APHRODISIAS a jeho najdôležitejšie pamiatky – chrámový komplex, štadión, antické divadlo, múzeum. Prenocujete v termálnom hoteli v oblasti Denizli.
4.DEŇ: Po raňajkách si pozriete Mešitu, kde budete krátko zasvätení do sveta Islamu. Ďalej navštívite miesto, kde vidiecke ženy ručne viažu koberce a Vy sa zoznámite s postupom ich výroby. Po obede si pozriete pozostatky známeho antického kúpeľného mesta HIERAPOLIS, ktoré je pomerne dobre zachovalé a môžete tu obdivovať amfiteáter a Kleopatrine kúpele - o ktorých sa hovorí, že keď sa v nich vykúpete, tak o 10 rokov omladnete. Návšteva Hierapolisu je spojená s pobytom na travertínových vápencových terasách svetového unikátu PAMUKKALE, po ktorých steká termálna liečivá voda. Prenocujete v termálnom hoteli.
5.DEŇ: Po raňajkách sa vraciate cez pohorie Taurus späť na Turecký riviéru do Antalye, kde navštívite jedno z najväčších klenotníctiev, kde budete mať možnosť dobre nakúpiť. Po obede sa zúčastnite módnej prehliadky kožených výrobkov s TaxFree nákupmi. Prenocovanie v krásnom a luxusnom TITANIC hoteli.
6.DEŇ: Dnes Vás čaká poldenný výlet do malebného starého mesta Antalye s krátkou plavbou na lodi, počas ktorej si budete vychutnávať pohľad na perlu tureckej riviéry. Návrat na obed do hotela TITANIC.
7.DEŇ: Dnes môžete stráviť deň podľa vašich predstáv. Dopriať si v hoteli kúpeľné procedúry, nechať sa rozmaznávať alebo len tak leňošiť v luxusnom rezorte.
8.DEŇ: Dnes Vás čaká podľa času odletu spiatočná cesta domov.

* Zmeny hotelov alebo programu nie sú plánované, ale zostávajú vyhradené v prípade sviatkov alebo zmien v otváracích dobách.

SLUŽBY ZAHRNUTÉ V CENE:

• Let do Antalye a späť • 20 kg odbavená a do 5 kg príručná batožina • Transfer z letiska do hotela a späť • Moderné a klimatizované autobusy počas transferov • 5 x ubytovanie v dvojlôžkovej izbe v 5* hoteli Titanic Beach Resort v Antalyi s programom AllInclusive • 2 x ubytovanie v dvojlôžkovej izbe v termálnom hoteli v oblasti Denizli s plnou penziou • 2 denný výlet vrátane vstupných poplatkov • Využívanie hotelového SPA centra = neobmedzene bazény, vírivka, sauna a 20% zľava na všetky procedúry v SPA • Kvalifikovaný slovensky alebo česky hovoriaci sprievodca • Poistenie CK proti insolventnosti

CENA NEZAHŔŇA:

• Letiskové, palivové, servisné a rezervačné poplatky 159€ / osoba • Príplatok za 1-lôžkovú izbu 129€ / osoba na celý pobyt • Cestovné poistenie klienta 13,20€ /osoba na pobyt •Tringelt pre vodiča a sprievodcu (dobrovoľné)

Pamukkale

Hierapolis

Allianz Slovenská poisťovňa | DEKO TOURS | TITANIC HOTELS

Nenechajte si ujsť túto jedinečnú ponuku a rezervujte si svoj luxusný pobyt už teraz!

0948 323 442 info@eko-travel.sk